

Esmira Nəzərli

HƏRƏNİN ÖZ XATİRƏSİ...

Soyadında həm «seyid» sözü vardı, həm də «bəy». Bu isə yaşadığı dövr üçün qəbul edilməz bir fakt idi...

***

Atası seyid nəslindəndi. Özü də ata-babaları kimi inanlı, Allah yoluyla gedən adam idi. O vaxt «Seyidbəyli» soyadı Azərbaycanda bir onlardaydı, bir də əslən qarabağlı olan bir nəsil də hansı ki, Sibirə sürgün olunmuşdular. Amma Həsən Seyidbəylikil onları tanıyırdı. Vaxtilə bir küçədə yaşamışdılar.

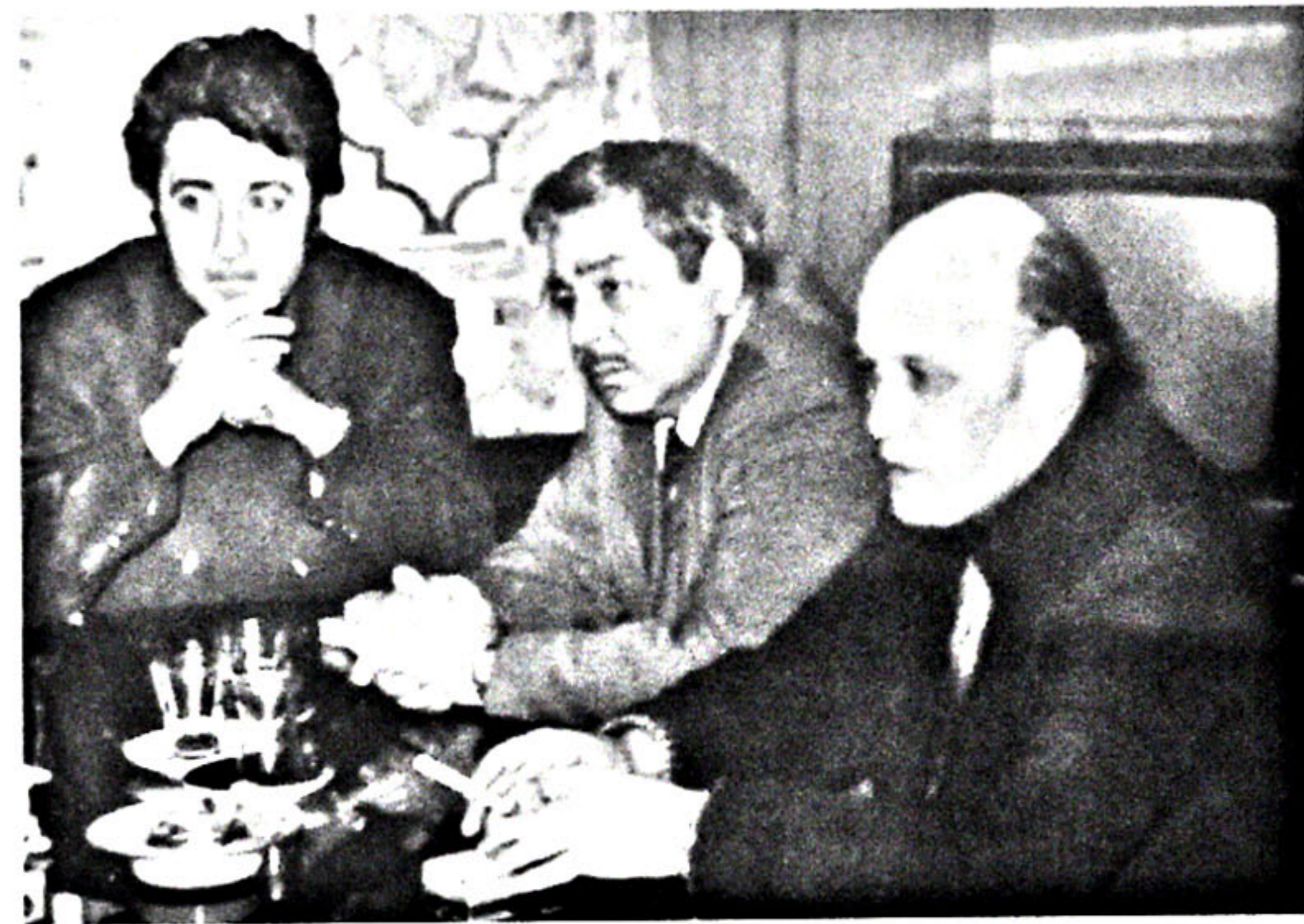
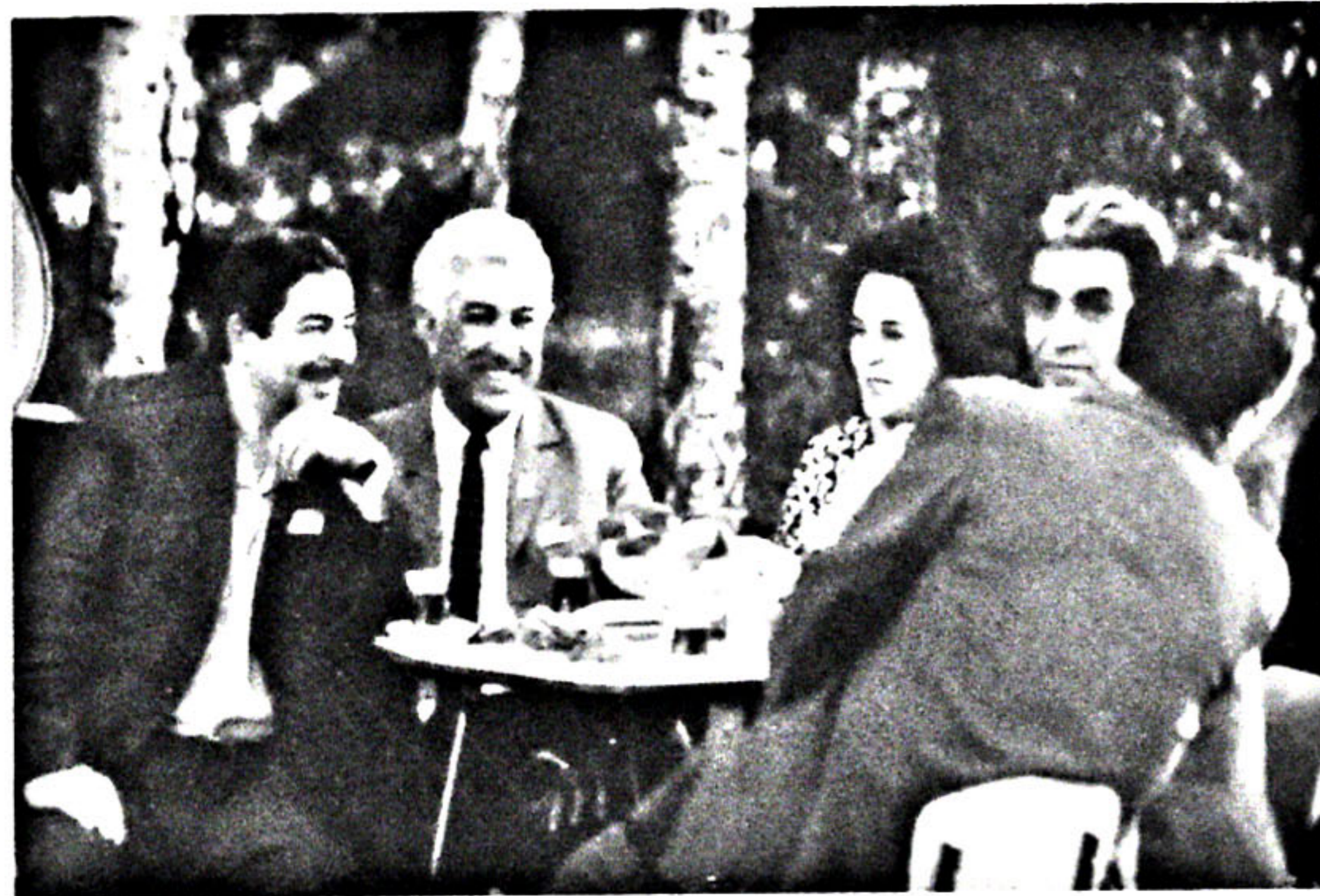
Bir gün Həsən Seyidbəyli Mərkəzi Komitəyə çağırıldı, sürgün olunanların nəslindən olub-olmadığı ilə maraqlandılar. Biləndə ki o, əslən bakılıdı, həmin o nəsillə heç bir əlaqəsi yoxdur, ona toxunmadılar. Görünür, sonralar da bu söhbətin üstünə qayıtmaq fikrindən daşındılar.

***

Qışın ilk günündə - dekabrın 22-də dünyaya gəlsə də, baharın tərəvəti, ilq nəfəsi duyulan bədii əsərləriylə oxucunu ovsunlayan kinorejissor, ssenariçi HƏSƏN SEYİDBƏYLİ. Əvvəl Leningrad Kino Mühəndisləri İnstitutunda təhsil aldı, daha sonra Moskvada Ümumittifaq Kinematografiya İnstitutunu bitirmiş oldu.

Kino təhsili alıb, kinorejissor adını daşısa da, əslində sənət aləminə ədəbi yaradıcılıqdan gəlmişdi. Bu yaradıcılıq isə hələ tələbəlik illərindən yazdığı hekayələrdən, maraqlı novellalardan ibarət idi. Get-gedə bu kiçik həcmli əsərləri romanlar, povestlər, pyeslər əvəz elədi: «Telefonçu qız», «Kür sahillərində» povestləri, «Uzaq sahillərdə» romanı (İ.Qasımovla birgə), «Cəbhədən-cəbhəyə», «İllər keçir», «Çiçək» romanları, «Dəniz cəsurları sevir», «Sən nə üçün yaşayırsan?» və s... Və bu uğurları onu elə ruhlandırır ki, daha bir sənətə də imza atıb, iki sənəti öz yaradıcılığında birləşdirməyi qət elədi.

Yazmaq və yazdığını lentə köçürmək. Məhz bu arzusuyula Moskvadakı ikiillik Ali ssenariçilər kursunu bitirən 30 yaşlı Həsən Seyidbəylinin qarşısında romantik bir sənət aləmi açıldı. Və bu sənətin pərəstişkarı olan sənətdəki dost-tanışın sayı günü-gündən çoxalmağa başladı.

Lap əvvələ qayıdaq... Həsən Seyidbəyli kino yaradıcılığına kiçik oçerklər müəllifi kimi - «Böyük yol» və «Bakıdan Göygölədək» film-oçerkləriylə gəlmişdi. Daha sonra öz ssenarisi əsasında «Doğma xalqıma» adlı film - ilk rəngli, bədii-sənədli film çəkdi. Konsert janrında olan bu ekran əsərində dövrün məşhur sənət ustaları iştirak edirdi. Böyük kinoya gəlişi isə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mehdi Hüseynzadədən bəhs edən «Uzaq sahillərdə» filmiylə bağlı oldu. Filmin ssenarisini İmran Qasımova birgə yazmışdılar.

Həsən Seyidbəyli azadlığı, sərbəstliyi sevəndi. Moskvadan ikinci bir ortaq rejissorun dəvət olunması onu həmişə özündən çıxarırdı. Belə gərgin vaxtlarda o özünə qapanır, təsəllisini öz yazdıqlarında tapırdı:

«Qızmar günəş altında», «Möcüzələr adası», «Kimi daha çox sevirik», «Sən niyə susursan»... Həsən müəllim bu filmlərin ssenari müəllifi olmaqla bərabər, həm də rejissoru idi. «Bizim Cəbiş müəllim» və «Nəsimi» filmlərinin isə yalnız quruluşçu rejissoru oldu.

Həsən Seyidbəyli çox həssas, qayğıkeş insanıydı. Özü ki hər sözü ürəyinə salandı, razı olmazdı hər hansı dostu, yoldaşı, yaxını, doğması ürəyində bu əzaba şərik olsun. Bacardığı qədər hər kəsə yaxşılıq edər, yardımını əsirgəməzdi. Və bundan özü də ruhən sevinər, ovqatı, əhvalı yaxşılaşardı.

Buna baxmayaraq Həsən müəllim yaradıcılığa çox erkən başladığına görə elə o vaxtdan da əsəbilik, gərginlik, həyəcan və yerli-yersiz çəkişmələr nəticəsində şəkər xəstəliyinə düçar olmuşdu. Şən və zarafatçılığı da ona kömək olmurdu ki, bu ağır, təhlükəli mərəz onu tamamilə əldən salmasın. Qəsdən xəstəliyinə istehza ilə yanaşıb, söz düşəndə onu «Şəkər xanım» da adlandırır. Amma... o mərəz axır ki öz acı nəticəsini göstərdi - cəmi 59 yaşında gözlərini əbədi olaraq qapadı.

...Həyatda hər şey öz yerini tutur. Gec, ya tez, fərqi yoxdur. Yaxşı öz yerində, pis də pisliyində qalır. Məsələ bundadır ki, pisi artıq heç kəs xatırlamır, yaxşını isə hamı anır, yaddaşlarda yaşadır...

Həsən Seyidbəyli də dostlarının, yaxınlarının, doğmalarının qəlbində, düşüncəsində yer alıb, neçə-neçə nəsillərdən keçərək, daim xatirələrdə yaşayacaq: həm yazıçı-ssenariçi, həm kinorejissor, həm də elə ən gözəl keyfiyyətləri özündə toplayan sadə bir insan - ata, baba kimi...

Elə yazıçının oğlu Ziya Seyidbəyli ilə olan müsahibəmiz də bu xatirələr işığında.

***

-Əvvəla mən onu, əlbəttə ki, xeyirxah bir ata kimi xatırlayıram. Bir tərəfdən o bizə - rəhmətlik qardaşım ilə mənə sərbəstlik vermişdi. Heç vaxt heç nədə bizi sıxmırdı. Digər tərəfdən tələbkarlığı da öz yerində. Yəni biz daim oxumalı, öyrənməli, dərslərə həmişə hazırlıqlı olmalıydıq.

Atam qardaşım ilə mənə xüsusi vaxt təyin eləmişdi. Harda oluruqsa, olaq, həmin vaxtda mütləq evə dönməliydik. Xüsusən də mən.

Cavan uşaqlardıq. Biz evə dönməyincə atam da balkonda var-gəl edib, yolumuzu gözlərdi.

- Yəqin danlaq yiyəsi də olmuşduz...

- Gec gəlsəydik, payımızı alardıq. Çox narahat adam idi. Amma çox həlim xasiyyəti vardı. Hərbə-zorba sevməzdi. Ta ki ailə tam evə yığılmağınca, ürəyi aram tapmazdı. Tənbehi elə edərdi ki...

- Heç ruhunuz da inciməzdi, eləmi?..

- Zarafatı xoşladığından çox zaman ürəyindəkini elə zarafatyana həll edərdi. Cavan vaxtlarım idi. Dəblə ayaqlaşmağı çox sevirdim. Uzun, qalın bakenbard saxlayırdım. Atamın isə əksinə, bakenbarddan xoşu gəlmirdi. Çox sevdiyi «Bitlz» qrupunun ifaçıları kimi saxladığım bakenbardlarımı bəyənmirdi. 16 yaşım vardı. Bir gün evdən çıxmağa hazırlaşırıdım. Soruşdu ki, hara gedirsən? Dedim, gəzməyə. Dedi, bəs niyə pul istəmirsən? Dedim, indi istəyəcəkdim. Dedi, gəl bakenbardlarını sat mənə. Əvvəl tərəddüd elədim. Atam dedi: →

«Neçəyə desən, alacağam». Razılaşdım. «Yaxşı, 50 manat». Razılığa gəldik. Bakenbardlarımızın birini tərəş edib, mənə 25 manat verdi. Təəccübümü bildirdim. «O biri bakenbardını saxlaya bilərsən» - deyib güldü.

Belə duzlu, məzəli zarafatları çox idi.

- Bəs bir yaradıcı kimi necə, atanızı rejissor kimi qiymətləndirirsiniz, yoxsa yazıçı kimi?

- Əslində, rejissor kimi. O, yazıçı ola-ola rejissorluq onun həyatında birinci yer tuturdu. Çünki uşaqlıqdan bu sənətin vurğunu idi. Odur ki, orta məktəbi bitirən kimi hansı sənət ardınca gedəcəyini çox da götür-qoy etməmişdi.

- Ziya müəllim, axı atanız hələ məktəb illərində qələmini sınağıydı. Kiçik hekayələr, novellalar yazmaqdan xüsusi zövq alırdı. Get-gedə bir yazıçı kimi püxtələşir, yazı-pozuya meyllənirdi. Necə oldu ki, sənədlərini Leningrad Kino Mühəndisləri İnstitutuna verdi, onun ardınca da Ümumittifaq Kinematografçılar İnstitutunu bitirdi. Necə oldu ki, birdən-birə onda, rejissorluq sənətinə gözlənilməz həvəs oyandı?

- Yəqin ki, yaşa dolduqca bu sənət onu çəkdi özünə. Hiss elədi ki, yazdıqlarını gələcəkdə ekranlaşdırma biləcək. Onu da deyim ki, Kino Mühəndisləri İnstitutundan VQİK-ə köçürülmə yoluyla keçmişdi. Bəxti də onda gətirmişdi ki, iki dahidən dərs almışdı: əvvəl Eyzənşteyndən, daha sonra Kozintsevdən. Xüsusilə Kozintsev. Atam bu dahinin sevimli tələbəsi olub. Ömrünün axırına kimi də onların bu təmənnəsiz dostluğu davam elədi. Kozintsevın atama yazdığı məktublarını indiyə kimi özümdə saxlamışam.

- Kozintsev məktublarında nədən bəhs eləyirdi?

- Kozintsev öz məktublarında hal-əhval tutur, tələbəsinin filmləriylə maraqlanır, fikirlərini bölüşür, münasibətini bildirirdi.

- Nəyə görə «VQİK» kimi dünyaca məşhur tədris ocağının məzunu, belə dahi pedaqoqların tələbəsi vətəninə dönəndən sonra özünə bu sahədə iş tapa bilmədi?

- Atam əlində təyinat doğma kinostudiyaya gələndə 4-5 il onu kinoya yaxın buraxmadılar. Kinonun bütün sahələrində hələ də ondan əvvəlki nəslin nümayəndələri fəaliyyət göstərirdilər. Gənc peşəkarı qəbul etmək istəmirdilər. Ad çəkmək istəmirəm. Olan olub, keçən keçib. Ad sadalamaqla nə dəyişəcək ki...İndi də elə deyil bəyəm?

- Gənlik illərinizdə ilk dəfə atanızın hansı əsərini oxumusunuz?

- «Cəbhədən-cəbhəyə» romanını.

- Belə çıxır ki, atanızın ilk oxucusu da siz olmusunuz, filmlərinin ilk tamaşaçısı da. O zamanlar çox gənc idiniz, atanızın sənət çətinliklərini dərk edə bilməzdiz yəqin. Amma aranızda ata-bala söhbətləriniz çox olub. Çəkdiyi filmləri sizinlə müzakirə etməyə vaxt tapıb. Görən niyə atanızın kino barəsində söhbətlərindən yararlanmadınız? Kino çəkmədi sizi. Yerinizdə kim olsaydı, bu fürsətdən istifadə edərək, atasının sənət sirlərinə bircə-bircə yiyələnərdi. O cür peşəkar atanın övladı ya bacarıqlı aktyor olmalıydı, ya da istedadlı rejissor. Nə əcəb Həsən müəllimin sənəti üç övladının heç birində üzə çıxmadı? Özünüz maraqlanmadınız, yoxsa atanızın razılığı olmadı?

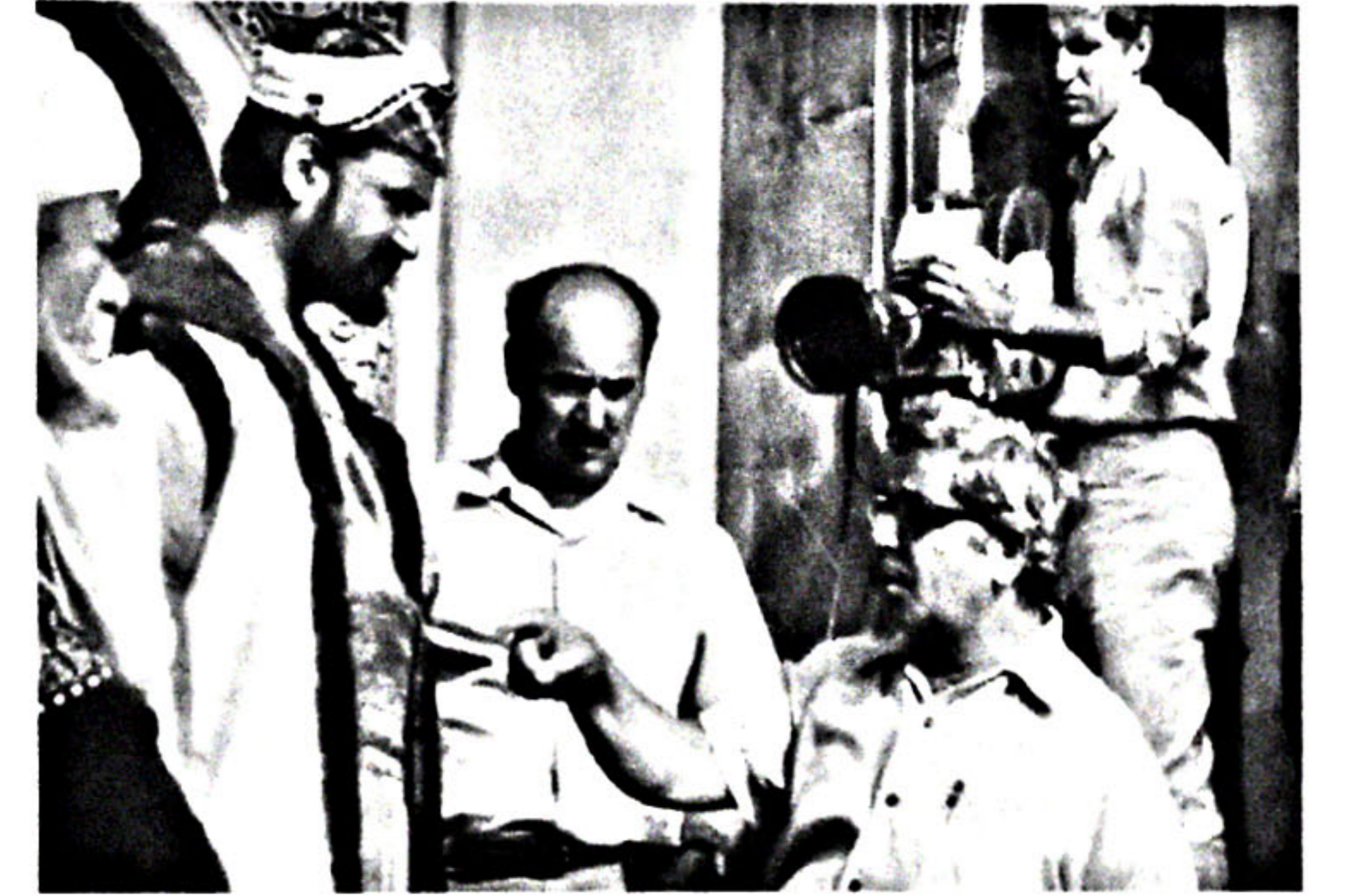

- Esmira xanım, öyrənməklə deyil axı. Məndə kinoya nə həvəs vardı, nə maraq, nə də talant. Əsas da elə bu istedad məsələsidir. Gedib Moskvada Ümumittifaq Kinematografçılar İnstitutuna daxil ola bilərdim, oranı bitirib rejissor adını da qazanardım. Necə ki, xeyirxah atamın qayğısı sayəsində o qədər azərbaycanlı balaları Moskvada təhsil alıb, bu sənətə sahib olublar ki. Elə mənim oğlum Həsən on beş yaşından hekayələr yazır. Hər bir sənətdə Allah vergisi olmalıdır. Nəsildə olan o

vergi məndə üzə çıxmadı. Atamın genində olan istedadı ötürdüm oğluma. Həsən Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. Əsərləri çap olunur. Kitabları nəşr edilir. Film də çəkir. Deyir, ata, başqa heç nəylə məşğul olmaq fikrində deyiləm.

- Bu çox sevindirici, həm də fəxr olunası haldır ki, nəvəsi atanızın adını da, soyadını da, üstəlik böyük sənətini də yaşadıb, davam etdirir.

- Ona görə də oğluma deyirəm ki, bala, məndə bu istedad olmadı, sənə isə nə cür kömək lazımdısa, canla-başla yardım etməyə hazırım. Odur ki, hökmən lazım deyil bəstəçinin övladı musiqi bəstələsin, aktyorun oğlu mütləq aktyor olsun. Allah vergisi bütöv bir nəslin hər hansı nümayəndəsindəsə mütləq üzə çıxa bilər.

- Hər halda az da olsa, özünüzü kino çəkilişlərində sınağısınız.

- Bəli, «O qızı tapın» filmində çəkilməmişəm. O da həmin rola uyğun aktyor tapılmadığına görə. Sonra da məni, bacımı, qardaşımı - hər üçümüzü «Bizim Cəbiş müəllim» filmində - Cəbiş müəllimin uşaqları obrazında lentə aldılar. Bizdən, yəni uşaqlığımızdan yadigar qalsın deyə. Vəssalam! Atam övladlarını yaxşı tanıyırdı. Bilirdi ki, bizdən aktyor çıxmaz. Ona görə ki, heç vaxt heç birimizdə kinoya maraq, həvəs oyanmayıb.

- Həsən müəllim elə ilk baxışdan üzügülər, xoşxasiyyət, xeyirxah adam kimi təsir bağışlayırdı. Yəqin ki, elə bu səbəbdən dostları da çox olub?

- Bəli, atam dostcanlı adam idi. Rəssam Mikayıl Abdullayev, Tofiq Quliyev, İmran Qasimov, Vasif Adıgözəlov... İmran Qasimovla həm dost idilər, həm də bir çox əsər üzərində birgə işləyirdilər. İbrahimbəyov qardaşlarıyla yaxın idilər. Yazıçı Çingiz Hüseynov Moskvada yaşayırdı deyə, Bakıya gələndə mütləq bizə baş çəkərdi.

- Bir sözlə, o dövrün görkəmli şəxsiyyətləri, məşhur adamları... Yəqin ki, istedad, yaradıcı mühit, həm də mehriban münasibətli bu gözəl insanları möhkəm tellərlə bir-birinə bağladığından Abşeron bağlarındakı şən məclislər sizin də yaddaşınıza gözəl lövhələr qurub. Nələr qalib xatirinizdə, kimləri xatırlayırsınız?

- Bakılılarda böyüyə hörmət əlaməti olaraq uşaqlar məclisdə oturmazdılar. Mən də daim ayaq üstə onlara qulluq edərdim. Amma bir qulağım da onlarda olurdu. Məzəli lətifələr, şirin söhbətlər... Müslüm Maqomayev də həyat yoldaşıyla birgə qonaqlar arasında olurdu. Anamın cehizindən qalma köhnə piano bağımızdaydı. Elə ki deyirdilər, «ay Müslüm, bir şey oxu», Müslüm həmən başlardı oxumağa.

- Təsəvvür edirəm, bağların qulaqbatırıcı səssizliyində nə fəqan olurdu.

- Bəli, bəli, səhərisi qonşular yerbəyerdən maraqlanırdılar: «Müslüm Maqomayev dünən qonağınız idi?»

Elit adamlar idilər də. Bir-biriləriylə həmişə təmasda olurdular. Biri çalır, biri oxuyurdu, biri gözəl əhvalatlar danışır.

- Bunların hamısını görüb-əşitmək, canlı şahidi olmaq hər kəsə nəsih olan xoşbəxtlik deyildi. Onlar çox səhərdən bəhs edirdilər: musiqidən, rəssamlıqdan, kinodan, teatrdan, ədəbiyyatdan... Elə onları bir-birinə yaxınlaşdırən, birləşdirən də möcüzəli sənət aləmi idi.

- O qədər səmimi, o qədər mehriban idilər ki. Anamın biş-düşünü çox bəyənidilər. Hətta qonaqlar dağılışanda anamın hazırladığı növbənöv şirniyyatdan özləriylə aparmaqdan da çəkinmirdilər.

Yaponiyadan atamın qonaqları gəlmişdi. Vaxtilə atam bu gözəl ölkəyə səfər eləmişdi axı. Sonralar «Yaponiya xatirə-ləri» adlı kitabı da işıq üzü gördü. Bu onun kinematografiya sahəsində ilk səfəri idi. Sonralar anamla birlikdə Amerikada oldular. Daha sonralar Yuqoslaviya xatirələrini qələmə aldı.

- Şənlilər, qonaqlıqlar öz yerində, eşitdiyimə görə, hərdən mübahisələri də düşürdü. Əlbəttə ki, bunlar yaradıcı mübahisələrdi. Xüsusən də «Nəsimi» filminin çəkilişləri ərafəsində.

- Elədir, atamla yazıçı İsa Hüseynov arasında mübahisələr çox olub. Hər ikisi şair-filosof Nəsimini çox sevən, xoşlayan yaradıcılar idilər. İsa müəllim yazıçı kimi, atam da rejissor kimi.

- Niyə onların sözü çəp gəlirdi? O vaxt yaşınız imkan verirdimi rəyinizi, fikrinizi bildirəsiniz? Kim idi haqlı?

- Dəqiq deyə bilmərəm. Bu mübahisələrdə şəxsən iştirak etməmişəm. Amma eşitdiyimə görə, İsa Hüseynov bu mövzunu dərinləndirən, hərtərəfli öyrənmişdi. Məhz yazıçı kimi, bir tarixçi kimi. Atam isə bu məsələyə rejissor baxımından yanaşır. Ola bilsin süjet xətti İsa Hüseynovu qane etmirdi. İsa müəllim çəkilişlərə gəlirdi, bəyəndiyi kadrları xüsusi qeyd edirdi. Bəzən də nəyisə bəyənməyib, inciyir, kəsib gedirdi. Amma sonda ortaq məxrəcə gələ bilirdilər. Mən elə bilirəm, tarixi filmlər içərisində «Nəsimi» xüsusi yer tutur.

- Sizcə, bu filmin belə uğur qazanmasına səbəb nə idi?

- Atam film çəkilişinə başlamazdan əvvəl həmişə bir-iki ay yaradıcı heyətlə məşq edərdi. «Nəsimi» filminin çəkilişlər öncəsi məşqləri isə yarım ildən çox çəkdi. Odur ki, «Nəsimi» filminin çəkilişlərinə başlarkən kamera qarşısına keçən aktyorlar artıq tam hazır idilər.

- Mənə isə elə gəlir ki, bu filmin uğuru Həsən Seyidbəylinin düzgün aktyor seçimi hesabınaydı... Həsən müəllimin pedaqoji fəaliyyəti varmı?

- Mən biləni, atam pedaqoji fəaliyyətə başladı, amma davam etdirmədi.

- Nəyə görə soruşuram? Gənc aktyorlara hər kəs ürək qızdırmır. Gərək nə cür istedadlı, daxilən necə güclü pedaqoji intuisiyaya malik rejissor olasan ki, gənc aktyorlara inanasan və onun istedad və bacarığını üzə çıxara biləsən.

- Çoxdandı Həsən müəllimin gözü tutmuşdu gənc Rasim Balayevi. Qalır ki, tək o istedadı ətrafındakılara da tanıtdırınsın. Bu duyum hissini hər yaradıcı şəxsə şamil etmək olmur. Çünki belə bir məsuliyyətli iş cəhd göstərməyə ehtiyat edirdilər. O cümlədən də İsa Hüseynov. Bəlkə elə çəkiliş ərafəsindəki mübahisələrə, müzakirələrə, münafişələrə səbəb də elə bu seçim «götür-qoy»ları idi? Atam Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində pedaqoji fəaliyyətini davam etdirməsə də, hər halda bu ali məktəbdən tez-tez yolunu salırdı. Aktyorluq fakültəsinin tələbələriylə görüşür, onları bir-bir nəzərdən keçirir, potensiallarına dönə-dönə fikir verirdi. Elə bu görüşlərin də birində Rasim Balayevi özüyün «kəşf» etmiş və bu mövzu ətrafında gedən mübahisələrə birdəfəlik son qoymuşdu.

- Rasim Balayevin əvəzinə kimi təkid edirdilər ki?

- Mən bilən, Müslümün adı çəkilirdi. Məsələ ondadı ki, Həsən müəllim fikrindən dönmədi, fasiləsiz məşqlər öz uğurlu nəticəsini göstərdi.

Esmira xanım, o qədər əhəmiyyətli faktlar var ki, yada salmaq istəmirəm. Xatırlamağı

da, xatırlatmağı da lazım bilmirəm. Kimsə rəhmətə gedib - arxasınca danışmaq olmur, kimsə yaşa dolub - ötüb-keçənləri açıb-ağartmağı artıq lüzumsuz sayıram. Lazım deyil. Onsuz da bilən bilir... İnsan özündən sonra Ad qoyub gedir. Həsən Seyidbəyli də unudulmaz adıyla öz filmlərində yaşayır. Görün neçə-neçə illər keçib, millət onu yaddan çıxarmır, nəvələri onun yoluyla gedirlər.

- Atanızın çəkmək istədiyi, lakin hansı səbəbdənsə çəkə bilmədiyi film var idimi?

- «Nəsimi»dən sonra «Nizami» filmini çəkmək fikrindəydi. 80-ci ilin dekabr ayının 22-də atamın 60 illik yubileyi qeyd olunmalıydı. «Nizami» filmini də məhz yubileyədək çatdırmaq arzusundaydı.

- Həmin ərafədə, sən demə, II dəfə Ali Sovetə deputat seçilibmiş. Yəqin ki, gərgin iş saatlarına deputatlıq səlahiyyətləri də bir daha ağırlıq gətirirdi. Başqa nədənsə narahatlığı, nigarançılığı yox idi ki?

- Nədən narahat olacaqdı ki? Gözəl ailəsi vardı. Övladlarından razı idi. Nəvəsini də gördü - Məryəm xanımın oğlunu. Hər şey ürəyincə idi. Uşaqlarını çox sevirdi. Əvvəl ailəsi idi, sonra sənəti. O kəs xoşbəxttir ki, ailəsini də sevir, sənətindən də razıdır. Bir ailədə ki hər şey var - qarşılıqlı sevgi, məhəbbət, böyüklərə ehtiram, hörmət-izzət, övladlar ağıllı, savadlı - ondan fərəhli nə ola bilər?

- Tanıdığımıza görə, Həsən müəllim əsəbi, qəzəbli adam deyildi. Mülayim xasiyyətlidi. Yadigar qalmış foto şəkilləri də onun bu xarakterinə şahidlik edir. Amma işdən çox yorğun qayıdarmış. Axşam işdən evə dönəndə canına hopmuş o gərginliyi də özüylə gətirirdi, yoxsa ailədəki sakit, rahat ab-hava onu dəyişirdi?

- Adam var ki, evə gələn kimi hirsini, qəzəbini kiminsə başında çatladır. O isə nə cür yorğun olsa da, bir az dincələndən sonra yenidən iş otağına keçib, yazmağa başlayırdı. İnandırırım sizi ki, diabet xəstələri üçün rejissorluq heç əlverişli sənət deyil. Atam isə sənətinə o qədər bağlı insan idi ki. Kino ona hava, su kimi lazımdı. İntəhası çəkilişlərin get-gedə onun səhhətinə vurduğu zərbə də göz önündəydi. Atama narahatlıq verən elə tək cə işi, peşəsi idi. Buna baxmayaraq, o, çox xoşbəxt idi. Xatirə var, şən ovqat yaradar, xatirə var, xoş duyğular oyadar, xatirə də var - kövrəldər, kədərləndirər, göz yaşlarıyla acı anlar yaşadar...

- ...Günorta vaxtı idi. Həyətdə maşın yuyurdum. Atam gəldi. Sakitcə salamlayıb, evə keçdi. Nahar elədi. Azca keçmişdi ki, evdən qışqırıq səsi gəldi. Evə qaçdım. Gördüm, anam atama iynə vurur. Anam yaxşı

həkim idi. Neçə dəfə olmuşdu ki, anam atamı ölümdən qaytarmışdı. Atamın ömrünün uzanmasında Göydə Allah, yerdə anamın çox xidmətləri olmuşdu. Yenə də atamın özünə gələcəyinə gümanımız vardı. İçəri girən kimi atamı qucaqladım. Onu ikinci dəfə infarkt vurmuşdu. Heç kəsə heç bir əziyyət vermədən atam gözlərini əbədi yumdu.

***

«40 ildi atam aramızda yoxdur. Heç kəsdən eşitmədim, kimsə atamdan şikayət etsin. Hamı ona rəhmət oxudu, yaxşı, xeyirxah işlərindən danışdı, köməyini, yardımını yada saldı. Bu, böyük xoşbəxtlikdi insanlıq üçün».

Bu da Ziya Seyidbəylinin övlad xoşbəxtliyi...

Rejissor Həsən Seyidbəyli demək olar, bütün ömrü boyu xoşbəxtlik uğrunda çalışdı: ailə səadəti, sənətdə ülvilik, cəmiyyətdə xoşbəxtlik. Hər an, hər saat xoşbəxt gələcək naminə aradı, araşdırdı, xoşbəxtlik qayğılarıyla məşğul oldu, ömrünü, gününü bu qayğılara sərff etdi. Elə «Xoşbəxtlik qayğıları» adlı son filmi də sənətkarın dünyaya vermək istədiyi əsl mesajı idi.

